

Laidiens: 23.04.2008., Nr. 63

Ministru kabineta noteikumi Nr.288

Rīgā 2008.gada 21.aprīlī (prot. Nr.25 21.§)

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3.panta otro daļu

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā persona saņem sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību.
2. Sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību persona vai viņas likumiskais pārstāvis pieprasa pašvaldībā, kuras teritorijā reģistrēta personas dzīvesvieta, vai vēršoties tieši pie pakalpojuma sniedzēja šo noteikumu 7.punktā minētajos gadījumos.
3. Lai saņemtu sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, persona vai viņas likumiskais pārstāvis vēršas pašvaldības sociālajā dienestā vai attiecīgajā pašvaldības domē vai tās deleģētā institūcijā (turpmāk – sociālais dienests) un iesniedz:
 - 3.1. iesniegumu, kurā norāda problēmu un tās vēlamu risinājumu;
 - 3.2. iztikas līdzekļu deklarāciju, kas noteikta normatīvajos aktos par kārtību, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu, un dokumentus, kas apliecina personas, viņas laulātā un to personu ienākumus un materiālo stāvokli, ar kurām ir kopēji izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī, kā arī atsevišķi dzīvojošu apgādnieku ienākumus un materiālo stāvokli apliecinošus dokumentus, ja tiek pieprasīta sociālā palīdzība vai sociālā pakalpojuma izmaksas sedz no pašvaldības budžeta;
 - 3.3. ģimenes ārsta izziņu par personas veselības stāvokli. Izziņā norāda funkcionālo spēju traucējumu smaguma pakāpi un medicīnisko kontrindikāciju (plaušu tuberkuloze aktīvajā stadijā, akūtas infekcijas slimības, seksuāli transmisīvās slimības) neesību, ja persona vēlas saņemt aprūpi mājās, pakalpojumu grupu mājā (dzīvoklī), pusceļā mājā, dienas aprūpes centrā un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā;
 - 3.4. psihiatra atzinumu par speciālo (psihisko) kontrindikāciju neesību un piemērotāko sociālā pakalpojuma veidu personai ar garīga rakstura traucējumiem (pielikums), ja sociālo pakalpojumu vēlas saņemt persona ar garīga rakstura traucējumiem vai bērns ar garīgās attīstības traucējumiem;
 - 3.5. invaliditāti apliecinoša dokumenta kopiju, ja sociālos pakalpojumus vēlas saņemt persona ar invaliditāti;
 - 3.6. citus dokumentus atbilstoši attiecīgā sociālā pakalpojuma vai sociālās palīdzības veidam.
4. Lai saņemtu vienreizēju pabalstu ārkārtas situācijā atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35.panta otrajai daļai, persona iesniedz šo noteikumu 3.1. un 3.6.apakšpunktā minētos dokumentus.

5. Sociālais dienests 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 3.punktā minēto dokumentu saņemšanas un reģistrēšanas veic šādas darbības:

5.1. ja persona pieprasījusi sociālo palīdzību:

5.1.1. novērtē personas, viņas laulātā un to personu ienākumus un materiālo stāvokli, ar kurām personai ir kopēji izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī, kā arī atsevišķi dzīvojošu apgādnieku ienākumus un materiālo stāvokli;

5.1.2. apmeklē personu tās dzīvesvietā un sastāda dzīvesvietas apsekošanas aktu, ja tas nepieciešams lēmuma pieņemšanai;

5.2. novērtē personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smaguma pakāpi atbilstoši Bartela indeksam, ja pilngadīga persona pieprasījusi kādu no šādiem sociālajiem pakalpojumiem:

5.2.1. aprūpi mājās;

5.2.2. aprūpi dienas aprūpes centrā personām ar garīga rakstura traucējumiem;

5.2.3. pakalpojumu grupu mājā (dzīvoklī);

5.2.4. pašvaldības finansētu aprūpi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā (veciem ļaudīm, personām ar invaliditāti);

5.3. ja persona pieprasījusi šo noteikumu 5.2.apakšpunktā neminētu pašvaldības nodrošinātu sociālo pakalpojumu, aizpilda brīva parauga karti, kurā novērtē attiecīgās personas vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem, un norāda datus par personu un tās ģimeni, dzīves apstākļiem, personas resursu un pašaprūpes novērtējumu, kā arī nepieciešamo sociālā pakalpojuma veidu un pakalpojuma saņemšanas ilgumu;

5.4. izvērtē:

5.4.1. pašvaldības iespējas sniegt personas vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu vai sociālo palīdzību;

5.4.2. personas vai viņas ģimenes locekļu līdzdarbības iespējas un nepieciešamību noslēgt par to vienošanos;

5.4.3. nepieciešamību sastādīt rehabilitācijas plānu;

5.5. pieņem lēmumu par sociālā pakalpojuma vai sociālās palīdzības piešķiršanu, ja nodrošināt sociālo pakalpojumu vai sociālo palīdzību ir pašvaldības pienākums, vai par atteikumu piešķirt sociālo pakalpojumu vai sociālo palīdzību, ja nav ievērotas šo noteikumu vai atbilstošo sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomu regulējošo normatīvo aktu prasības, un rakstiski informē personu par pieņemto lēmumu;

5.6. var atkārtoti nevērtēt ienākumus un materiālo stāvokli, ja persona sociālo pakalpojumu vai sociālo palīdzību pieprasa laikposmā, uz kuru tai ir piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss.

6. Ja persona pieprasa valsts finansētu sociālās aprūpes pakalpojumu, sociālais dienests 10 darbdienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas izvērtē personas atbilstību pakalpojuma saņemšanai un pieņem lēmumu par pakalpojuma nepieciešamību. Sociālais dienests mēneša laikā iesniedz Sociālo pakalpojumu pārvaldē (turpmāk – pārvalde) šo noteikumu 3.1., 3.3., 3.4. un 3.5.apakšpunktā minētos dokumentus, kā arī pašvaldības apliecinājumu, ka attiecīgajai personai tiks nodrošināta izmitināšana pašvaldības administratīvajā teritorijā, ja valsts finansētā sociālās aprūpes pakalpojuma sniegšana tiks izbeigta.

7. Lai saņemtu sociālos pakalpojumus naktspatversmē, patversmē un krīzes centrā, kā arī redzes un dzirdes invalīdiem paredzētos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, persona vēršas tieši pie pakalpojuma sniedzēja.

Pakalpojuma sniedzējs pieņem lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu atbilstoši attiecīgās institūcijas dibinātāja noteiktajai kārtībai.

8. Redzes un dzirdes invalīdiem par valsts budžeta līdzekļiem paredzētos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus organizē pārvalde. Pārvalde veic šādas darbības:

8.1. izvēlas pakalpojumu sniedzēju saskaņā ar publisko iepirkumu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību;

8.2. slēdz līgumu ar pakalpojumu sniedzēju par pakalpojumu sniegšanu. Līgumā nosaka:

8.2.1. informācijas apmaiņas kārtību;

8.2.2. norēķinu kārtību par sniegtajiem pakalpojumiem;

8.2.3. pārskatu iesniegšanas termiņu un veidlapas paraugu;

8.2.4. pienākumu veidot datubāzi par sniegtajiem pakalpojumiem;

8.3. kontrolē šo noteikumu 8.2.apakšpunktā minētā līguma izpildi un sniegto pakalpojumu apjoma atbilstību noslēgtajam līgumam;

8.4. kontrolē sniegto pakalpojumu kvalitāti;

8.5. informē pašvaldību sociālos dienestus un citas ieinteresētās institūcijas par personu iespējām saņemt pakalpojumus par valsts budžeta līdzekļiem.

9. Pašvaldību sociālie dienesti informē personas par iespējām saņemt redzes un dzirdes invalīdiem paredzētos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, kā arī, ja nepieciešams, organizē viņu nokļūšanu pie pakalpojuma sniedzēja.

10. Lai saņemtu redzes un dzirdes invalīdiem paredzētos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, persona pakalpojumu sniedzējam uzrāda personu apliecinošu dokumentu un iesniedz:

10.1. rakstisku iesniegumu (atbilstoši pakalpojuma sniedzēja noteiktajam veidlapas paraugam);

10.2. ģimenes ārsta vai atbilstošās specialitātes ārstniecības personas atzinumu, kas apliecina personas attiecīgo funkcionālo traucējumu pakāpi un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nepieciešamību, ja invaliditāti nav noteikusi Rīgas pilsētas 9.veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisija;

10.3. invalīda apliecības kopiju.

11. Pakalpojuma sniedzējs:

11.1. reģistrē šo noteikumu 10.punktā minētos dokumentus;

11.2. ja šo noteikumu 10.2.apakšpunktā minētajā atzinumā ir norādīts, ka personai nepieciešams sociālās rehabilitācijas pakalpojums, pieņem lēmumu par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu piešķiršanu;

11.3. ja no šo noteikumu 10.2.apakšpunktā minētā atzinuma nav iespējams konstatēt, ka personai ir nepieciešams sociālās rehabilitācijas pakalpojums, pieņem lēmumu par atteikumu piešķirt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu;

11.4. izvērtē personas sociālās rehabilitācijas iespējas un sastāda sociālās rehabilitācijas plānu. Plānā nosaka sociālās rehabilitācijas veidu, apjomu un sasniedzamos mērķus;

11.5. uzsākot pakalpojumu sniegšanu, slēdz ar personu rakstisku līgumu (atbilstoši pakalpojuma sniedzēja noteiktajam veidlapas paraugam) par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanu.

12. Pakalpojuma sniedzējs piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas rakstiski informē personu par pieņemto lēmumu (izņemot gadījumu, ja personai nav reģistrētās dzīvesvietas), bet, ja pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt sociālo pakalpojumu vai sociālo palīdzību, norāda atteikuma pamatojumu un lēmuma apstrīdēšanas kārtību.

13. Bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam sociālo pakalpojumu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā nodrošina, pamatojoties uz bāriņtiesas lēmumu, bet bērnam ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem – šo noteikumu 3. un 6.punktā noteiktajā kārtībā.

14. Pakalpojumu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā pēc vecāku lūguma bērnam nodrošina, pamatojoties uz šo noteikumu 3.punktā minētajiem dokumentiem un ņemot vērā šo noteikumu 5.4.apakšpunktā noteikto kārtību.

15. Ārkārtas gadījumā, ja nav iespējams nodrošināt bāreņa vai bez vecāku gādības palikuša bērna aprūpi un audzināšanu audžuģimenē vai pie aizbildņa, bērnu var nekavējoties ievietot ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem:

15.1. bāriņtiesas priekšsēdētāja vienpersonisku lēmumu;

15.2. policijas aktu par veselībai un dzīvībai bīstamos apstākļos pamestu bērnu.

16. Ja šo noteikumu 15.punktā minētajā gadījumā bērnu sociālās aprūpes centrā ievietota bērna dzīvesvietu nav iespējams noskaidrot, sociālās aprūpes centra direktors vienas darbdienu laikā par to informē pašvaldību, no kuras teritorijas bērns ievietots centrā, un pieņem lēmumu par sociālā pakalpojuma piešķiršanu līdz trim mēnešiem.

17. Ja šo noteikumu 16.punktā minētajā gadījumā sociālā pakalpojuma nodrošināšana ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā ir valsts pienākums, pašvaldība triju mēnešu laikā iesniedz pārvaldē šo noteikumu 3.punktā minētos dokumentus pakalpojuma piešķiršanai par valsts budžeta līdzekļiem.

18. Pilngadīgu personu valsts finansētā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā sākotnēji ievieto uz četriem mēnešiem. Pārvalde sadarbībā ar sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju četrus mēnešu laikā no personas uzņemšanas dienas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā izvērtē personas atbilstību institucionālajam pakalpojumam un pieņem lēmumu par valsts finansētā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršanu vai par atteikumu to piešķirt, ja persona ir atzīta par neatbilstošu valsts finansēto ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai.

19. Pārvalde:

19.1. 10 darbdienu laikā pēc pašvaldības iesniegto dokumentu saņemšanas un izvērtēšanas pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

19.1.1. par sociālā pakalpojuma piešķiršanu;

19.1.2. par personas uzņemšanu rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai personas dzīvesvietai tuvākajā ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā vai personas iesniegumā norādītajā institūcijā;

19.1.3. par personas ievietošanu valsts finansētā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā uz četriem mēnešiem;

19.1.4. par atteikumu sniegt sociālo pakalpojumu, ja nav ievērotas šo noteikumu vai atbilstošo sociālo pakalpojumu jomu regulējošo normatīvo aktu prasības;

19.2. ja nepieciešams, pieprasa sociālajam dienestam piecu darbdienu laikā iesniegt lēmuma pieņemšanai nepieciešamo papildu informāciju un par to informē iesniedzēju;

19.3. šo noteikumu 19.1.2.apakšpunktā minētajā gadījumā, ja pienākusi pakalpojuma saņemšanas kārta, pārbauda, vai personai sociālais pakalpojums ir nepieciešams, un pieņem lēmumu par personas ievietošanu valsts finansētā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā uz četriem mēnešiem vai lēmumu par sociālā pakalpojuma piešķiršanu;

19.4. ja personai, kura atrodas valsts finansētā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, ir nepieciešams pusceļa mājas pakalpojums, 10 darbdienu laikā pēc iesniegto dokumentu saņemšanas, pamatojoties uz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītāja un personas iesniegumu, pieņem lēmumu par pakalpojuma piešķiršanu vai par atteikumu to piešķirt, ja nav ievērotas šo noteikumu prasības vai persona ir atzīta par neatbilstošu pusceļa mājas pakalpojuma saņemšanai;

19.5. piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas informē personu un attiecīgo sociālo dienestu, bet šo noteikumu 19.4.apakšpunktā minētajā gadījumā – personu un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītāju – par pieņemto lēmumu un nosūta personai norīkojumu pakalpojuma saņemšanai, paziņojumu par personas uzņemšanu rindā vai atteikumu piešķirt pakalpojumu, ja nav ievērotas šajos noteikumos minētās prasības, norādot atteikuma pamatojumu un lēmuma apstrīdēšanas kārtību;

19.6. 10 darbdienu laikā no sociālā dienesta lēmuma saņemšanas par personas uzņemšanu grupu mājā (dzīvoklī) pieņem lēmumu izbeigt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanu. Lēmumu un apliecinājumu, ka persona 12 mēnešu laikā var atgriezties valsts finansētajā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, ja nespēs pielāgoties dzīvei grupu mājā (dzīvoklī), piecu darbdienu laikā nosūta personai un informē par to sociālo dienestu un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju;

19.7. pieņem lēmumu izbeigt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanu.

20. Ja bērnam invalīdam ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem, kurš uzturējies ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā, pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas nav iespējams nodrošināt sociālo pakalpojumu viņam nepieciešamajā apjomā dzīvesvietā, pārvalde pieņem lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu attiecīgajai personai institūcijā, kas paredzēta pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Minēto lēmumu pieņem, pamatojoties uz:

20.1. bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijas vadītāja iesniegumu, kuram pievienots bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā dzīvojošās pilngadīgās personas ar smagiem garīga rakstura traucējumiem vai tās likumiskā pārstāvja iesniegums un šo noteikumu 3.3., 3.4. un 3.5.apakšpunktā minētie dokumenti;

20.2. sociālā dienesta un ģimenes rakstisku apliecinājumu, ka nav iespējams nodrošināt aprūpi personai nepieciešamajā apjomā.

21. Ja ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā dzīvojošai personai pēc rehabilitācijas vairs nav nepieciešami ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumi un persona vēlas dzīvot grupu mājā (dzīvoklī), ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumus var nomainīt ar pakalpojumiem dzīvesvietā. Tādā gadījumā persona vēršas ar iesniegumu pie ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītāja, lūdzot piešķirt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu.